

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphaneſis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Theodosius Concilium agitauerit, vt omnes hēreses in vnam
concordiam redigeret. tum de Agelio & Sicinnio, Nouatianis, quid
introduxerint. & quòd Concilio rursus conuocati, Imperator solos eos ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

Quòd Theodosius Concilium agitauerit, vt omnes hereses in vnam concordiam redigeret, tum de Agelio & Sicinnio, Nouatianis, quid introduxerint. & quòd Concilio rursus conuocato, Imperator solos eos receperit, qui Trinitatem consubstantialē profitebantur, qui aliter sentirent ecclesijs exturbantur.

CAPVT XII.

HOC temporis tractu Ecclesiæ Catholicæ fautoribus templa recuperantibus in multis imperij locis tumultus oborti sunt, quòd Arianis se illis opponeret. Theodosius verò Imperator exiguo post priorem Synodum intermisso tempore, vigentium tunc sectarum antesignanos rursus conuocauit. vt aut discerent aut docerent eorum veritatem, de quibus inter sese contendebant: Sperabat enim se omnes effecturum esse concordēs, si communem ipsis de controuersis doctrinæ disputationem proposuisset: Postquam igitur conuenissent (erat autem hic annus, quo Merobaudes iterum, & Saturninus consules erant, & quo Imperator Arcadium filium sibi imperij consortem assumpsit) Imperator Nestarium accersit, & cum eo de futura Synodo communicat, & quæstiones eas, quæ hæreses peperissent, vt in disceptationem proponeret, iniungit, quòd vna fieret credentium in Christum ecclesia, & doctrina consona, qua religio conformari debeat. Nestarius igitur priuatim secum meditatus, Agelio Nouatianæ Ecclesiæ episcopo, vt in fide secum sentienti, voluntatem Imperatoris aperuit: Ille verò, qui vt vitæ sanctimoniam operibus representabat, ita in verborum argutijs ac lenocinijs minimè exercitatus erat, sibi considerandum proponebat, si quid factu opus esset, sin verò disputandum foret: virum producebat ex lectoribus suis tunc vnum, nomine Sysinnium, sed cui postea idem episcopatus est commissus, ratione & oratione præstantem, qui sacrorum librorum
expla.

explicationes exactè calleret, & variam eorum cogniti-
 onem haberet, quæ tum ab Ethnicis, tum ab Ecclesi-
 asticis autoribus conscripta erant: Qui quidem vir e-
 riam hoc articulo rectissimè consulere visus, author fu-
 it, vt fugerent institutas cum sectariis disputationes,
 vtpote rixarum atque pugnarum fomites. Sed ex ip-
 sis quærent, reciperent ne eos, qui ante Ecclesiæ di-
 stractionem Interpretes ac Doctores fuissent scripturæ
 sacræ: Etenim si horum testimonia reiecerint, inquit,
 à suis ipsorum consortibus explodentur. Sin autem
 sufficere eos ad controuersias decidendas arbitraban-
 tur, produci oportet illorum libros: Certò enim sci-
 ebat, veteres, qui cœternum cum patre filium cogno-
 uerant, ausos non fuisse dicere, illum ex aliquo prin-
 cipio duxisse originem: Cum igitur & Nestario id se
 rectè habere videretur, & Imperator edoctus consili-
 um collaudasset, animos sectariorum pertentabat, quid-
 nam ipsi de veterum interpretationibus sentirent: Il-
 lis ea magnificè laudantibus, ipse palam verbis expres-
 sis proposuit, num illorum dictis in finiendis quæ-
 stionibus staturi sint? & satisne locupletes doctrinæ te-
 stes eos esse iudicent? Orta & circa hanc quoque rem
 inter Sectarum principes dissensione (neque enim con-
 similiter singuli de veterum libris sentiebant) animad-
 uertit Imperator, quòd nudis priuatarum opinionum
 altercationibus nixi, definitum aliquid pronunciarè de-
 tractarent: Quamobrem damnata hac illorum perui-
 cacia, iussit vt vnaquæque secta doctrinæ suæ libel-
 lum ipsi porrigeret. Cum itaque huic negotio conficien-
 do præstitutus dies adesset, conuenerunt in palatium,
 pro ijs, qui consubstantialem trinitatem profitebantur,
 Nestarius & Agelius, pro Arriana hæresi Demophilus
 eius Antistes, pro Eunomianis ipse Eunomius, Eleusi-
 us autem Cyzici episcopus pro iis, qui vocantur Ma-
 cedoniani: Acceptis autem singulorum libellis so-
 los eos approbavit, qui consubstantialem Trinitatem
 asserbant, reliquos verò vt absurdos dirupit: Ac
 Nouatianis quidem hinc præter sententiam nihil accidit,
 siquidem conformem cum Ecclesia catholica opinionem
 de Deo

de Deo

SOZOMENI HISTOR.

de Deo habent: Cæteri verò suis ipsorum sacerdotibus indignabantur, quod coram Imperatore sibi ipsis inficere fuissent aduersati. multiq; cæteris damnatis ad sententiã approbatam conuersi sunt: Imperator verò lege lata sanxit, vt sectarii neq; conuentus agerent, neq; doctrinam fidei profiterentur, neq; episcopos aut alios ordinarent, atq; vt alii vrbibus agrisque expellerentur, alii notarentur infamia, & Reipub. consimiliter ac cæteri participes non essent, & graues quidem legibus adscribebat pœnas, sed eas non exequebatur, neq; enim vt pœnas irrogaret, sed vt metum incuteret subditis suis, studebat, vt sibi in diuinis concordēs fierent, siquidem & illos laudabat, qui sua sponte conuertebantur.

De Tyranno Maximo, & quæ illo grassante acta sint, inter Iustinã imperatricem et sanctũ Ambrosium, & quo modo per dolum interemptus sit imperator Gratianus, & Valentinianus vnã cũ matre Thessalonicam ab Theodosium confugerit.

CAPVT XIII.

EA tempestate dum Gratianus in bello contra Almannos gerendo occupatus esset, bellum mouit ex Britannia Maximus, & in suam potestatem Romanũ imperium redigere conatus est: In Italia autem tunc agebat Valentinianus adhuc iuuenis: & Rēp. ibidē. Præfectus administrabat Probus, vir cōsularis: Quo tempore Iustina imperatoris matet Arrianæ sectæ faulrix Ambrosio Mediolanensium episcopo negotium facescebat, & ecclesias turbabat, noua tentans aduersus decreta concilii Nicani, & studiose id agens, vt Ariminensis cōciliũ fides præualeret. Cæterum cū illi aduersaretur Ambrosius, indignata calumniatur eum apud filium, perinde ac si ab eo contumeliis affecta esset. Valentinianus igitur calumnias eas veras esse ratus, matris vindicandæ titulo militum turbam Ecclesie immittit, qui quidem factò in templum impetu per vim irrumpit intro, & Ambrosium raptant euestigio in exilium abducturi